

Силабус навчальної дисципліни

ВК «ПРОФІЛАКТИКА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ»

Обсяг: 4 кредити ЄКТС / 120 год.

Семестр: осінній

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Кафедра: Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи

Затверджено: протокол № 9 від 24.02.2026 року

Інформація про викладача

Ім'я	Новгородський Руслан Григорович
Контакти	+38(067) 934-25-85, e-mail: Novgorodskiy_777@ukr.net
Робоче місце	Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи (ауд. 204, навчальний корпус №2)
Години консультацій	Вівторок, 14:00-16:00

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Профілактика девіантної поведінки» є вибірковою дисципліною, яка розроблена для здобувачів вищої освіти. Курс спрямований на покращення осмислення власного досвіду у роботі з дітьми девіантної поведінки та її планування на перспективу, сприятиме обмеженню поширення окремих негативних явищ, що мають місце в суспільстві чи соціальній групі.

Компетентності та результати навчання

Компетентності:

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості здобувачів освіти у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти

Здатність до організації та здійснення супроводу осіб з особливими освітніми потребами.

Здатність до налагодження взаємодії та консультування батьків дітей, в т.ч.

дітей з особливими освітніми потребами.

Результати навчання:

По закінченню вивчення курсу «Профілактика девіантної поведінки» студент повинен:

Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних задач і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій (20 год. денна / 12 год. заочна), практичних занять (20 год. денна / 4 год. заочна); організації самостійної роботи магістрантів (80 год. денна / 106 год. заочна). Викладач використовуватиме інтерактивні та проблемні методи навчання (робота в групах, інтерактивні вправи тощо). Навчання відбуватиметься (за потреби) на платформі ZOOM та MOODLE, з використанням продуктів Google, тому здобувачам вищої освіти необхідно мати обліковий запис в Google.

Організація навчання

Обсяг	Тема
2 год.(л) 2 год. (п) 10 год. (с)	1. Девіантна поведінка як соціально-педагогічна проблема та її соціально-педагогічні детермінанти
4 год.(л) 2 год. (п) 10 год. (с)	2. Основні засади соціально-педагогічної профілактики девіантної поведінки
4 год.(л) 4 год. (п) 10 год. (с)	3. Особливості ранньої профілактики педагогічної занедбаності як передумови формування девіантної поведінки у дітей та підлітків
4 год.(л) 4 год. (п) 15 год. (с)	4. Профілактика психопатологічних форм девіантної поведінки
2 год.(л) 4 год. (п) 15 год. (с)	5. Напрями, форми та методи попередження девіантної поведінки

2 год.(л) 2 год. (п) 10 год. (с)	6. Технології соціальної профілактики девіантної поведінки дітей та підлітків
2 год.(л) 2 год. (п) 10 год. (с)	7. Роль сім'ї в профілактиці девіантної поведінки дітей

Оцінка результатів навчання

Підсумкова оцінка дисципліни буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
40	Робота на практичних заняттях: виступ, доповнення, запитання, обговорення, вирішення практичних завдань та кейсів, презентації
20	Навчально-дослідне завдання: на вибір – підготовка реферату; підготовка презентації; розробка корекційного заняття; розробка виховного заходу для дітей з порушеннями у розвитку; розробка плану соціально-педагогічної діяльності педагога з аномальними дітьми, пошук відео матеріалу і ЗМІ чи Інтернет ресурсах.
10	Завдання самостійної роботи
30	Модульний контроль
	ЗАЛІК
100	Разом

Політика навчальної дисципліни

- **Відвідування та / або участь:** Відвідування та участь є важливим компонентом начального курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно – можна узгодити графік навчання на основі навчальної платформи ZOOM та УНІКОМ, що передбачає реєстрацію та отримання відповідних посилань на заняття.
- **Запізнення:** Крайньою межею здачі відповідних завдань за три дні до іспиту. Після цієї дати завдання не приймаються.
- **Переоцінка завдань** можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри в письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента, повідомить його про своє рішення.
- **Перескладання** роботи студентів можливе згідно графіку перескладань встановленого деканатом.
- **Неформальна освіта.** Студент також може отримати бали, які будуть перераховані з різних форм роботи навчальної дисципліни згідно порядку

визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, наказ № 139 від 25 квітня 2024 Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя р.

http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/2024%20%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BD%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC_%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%20%D0%BE-%D1%82%D0%B0.pdf (за отримання відповідних сертифікатів неформальної освіти з наряду інклюзивна та позашкільна освіта наприклад: <https://vseosvita.ua/>; <https://courses.prometheus.org.ua/>; <https://insha-osvita.org/>; <https://www.kids-center.com.ua/>; <https://www.ed-era.com/> та інші).

- **Академічна доброчесність та плагіат** діє згідно положення Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя «Про академічну доброчесність» http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozennia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf Плагіат – серйозна проблема в сучасного світу, тому викладач активно перевірятиме Вашу роботу, щоб переконатися, що Ви не запозичували текст та чужі ідеї. Якщо викладач виявить, що Ви зробили плагіат у завданні, воно не буде зараховане, а викладач повідомить про інцидент декана та завкафедри.

- **Мобільні пристрої** на заняттях використовуються тільки з дозволу викладача. Використання під час занять мобільних пристроїв із позанавчальною метою карається попередженням чи видаленням студента з аудиторії.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Вольнова Л.М. Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна робота» у двох частинах. Ч. 1 (Теоретична частина); Ч.ІІ (Практична частина). 2-ге вид., перероб і доповн. К., 2016. 188 с.

2. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти: навчально-методичний посібник / Андрєєнкова В.Л., Байдик В.В., Войцях Т.В., Калашник О.А. та ін. К.: ФОП Нічога С.О. 2020. 196 с.

3. Лобанова А.С., Калашнікова Л.В. Робота з підлітками-девіантами: соціологічний та психологічний аспекти: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Вид-во «Каравела», 2017. 470 с.

4. Оржеховська В.М., Федорченко Т.Є. Профілактика девіантної поведінки неповнолітніх: Навч.посібник. Черкаси: Вид.Чабаненко Ю., 2008. 376с.

5. Пихтіна Н.П. Новгородський Р.Г. Профілактика та соціально-педагогічна робота з дітьми девіантної поведінки: Навч.-методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. Миколи Гоголя. 2007. 239 с.

6. Профілактика та корекція відхилень поведінки : навч.-метод. посібник / укл. Лариса Мафтин. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 368 с.

7. Савельєва Н. М. Соціальна профілактика девіантної поведінки: навчальний контент в оновленому форматі. Полтава : ПНПУ, 2020 р.184 с.

8. Христук О. Л. Психологія девіантної поведінки: навчально-методичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2014. 192 с.

Повна інформація про навчальну дисципліну розміщена у відповідній програмі

навчальної дисципліни